

Пивовар Марина

студентка

Науковий керівник: асистент Смагло О.В.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Вінниця

РОЗВИТОК РИНКУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Необхідною умовою динамічного розвитку національної економіки, її ринкового реформування та здійснення якісних перетворень в економічній, соціальній та політичній сферах є забезпечення надходження капіталу та створення сприятливого режиму інвестування. Рівень інвестиційної активності в економіці та діяльності її суб'єктів значною мірою визначають темпи економічного зростання, конкурентоспроможність підприємств, ступінь розвитку країни в цілому.

Незважаючи на значне зростання капіталовкладень в економіку країни, їхній обсяг не забезпечує реальних потреб розвитку через обмеженість внутрішніх джерел таких ресурсів. Тому актуальною залишається проблема залучення прямих іноземних інвестицій. За цих обставин процес формування ринку іноземних інвестицій в Україні є надзвичайно важливим.

На сьогоднішній день ЄС – це найбільший іноземний інвестор України, що інвестує більше ніж США та Росія разом. Стосовно інвестиційного співробітництва слід зазначити, що Україна прагне стати територією європейських інвестицій. Тому створення сприятливого ринку іноземних інвестицій є одним з першочергових завдань. Ринок іноземних інвестицій являє собою сферу обміну інвестиційного капіталу та інвестиційних товарів між економічними суб'єктами різних країн [1].

Згідно з визначенням вітчизняних науковців, інвестиційний ринок — це сукупність економічних та правових відносин, що складаються між інвесторами та/або учасниками інвестиційної діяльності щодо інвестиційних активів (корпоративних прав, фінансових інструментів, основних засобів, нематеріальних активів). Інвестиційний ринок також можна визначити як мережу інвестиційних інститутів, які реалізують контрактні відносини при операціях з інвестиційними активами через надання інвестиційних послуг [2].

Без інвестицій неможливе створення капіталу, забезпечення конкурентоздатності товаровиробників на зовнішніх і внутрішніх ринках. Світовий досвід показує, що залучення іноземного капіталу у вигляді прямих інвестицій має низку суттєвих переваг для приймаючої країни порівняно з іншими формами економічного співробітництва. Прямі іноземні інвестиції – це дещо більше ніж просто фінансування економіки, хоча саме воно є конче необхідним для України. Прямі іноземні інвестиції є способом підвищення продуктивності й технологічного рівня вітчизняних підприємств [3].

Слід відзначити, що частка країн ЄС є домінуючою у загальному обсязі іноземних інвестицій і становить 78,9% загального обсягу акціонерного капіталу. Це фактично робить ЄС найбільшим донором економіки України. Протягом останніх років

спостерігається чітка тенденція до щорічного збільшення обсягу іноземних інвестицій з країн ЄС.

Значні обсяги прямих інвестицій з країн ЄС зосереджено на підприємствах промисловості (23,8%). Серед галузей переробної промисловості суттєві обсяги інвестицій внесено в металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів, харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів. Також інвестиційно привабливими є підприємства фінансової діяльності (19,6%) та організації, що здійснюють операції з нерухомим майном, оренду, інжиніринг та надання послуг підприємцям (9,3%) [4; 5].

Можна відзначити формування визначених тенденцій, що якісно характеризують розвиток ринку іноземних інвестицій в умовах євроінтеграції:

- орієнтація спільних підприємств на виробництво товарів, якими світові ринки практично насичені, і на сферу послуг;
- реалізація спільних інвестиційних проектів, як правило, на двосторонній основі;
- обмеженість західних партнерів відносно великих інвестицій зумовлено відсутністю надійних гарантій відносно їхнього захисту;
- активність малих іноземних фірм, орієнтованих на швидке обертання невеликого капіталу або на вигоду від разових операцій;
- нерівномірність розподілу за галузями та регіонами України, зосередженість їх у промислових центрах України;
- велика частка майнових внесків іноземних інвесторів у загальних обсягах інвестицій, слабе використання механізмів фінансового ринку для інвестування [6].

Вигідне географічне розташування, високий освітній рівень населення, гарна науково-технічна база та низький рівень оплати праці, роблять Україну ідеальною базою для підприємств, що орієнтуються на західно- та центральноєвропейські ринки збуту та створюють сприятливий інвестиційний клімат. Однак іноземний капітал поки що не поспішає в Україну. Наразі країна має достатньо невисокі кредитні рейтинги, і цей факт зупиняє багатьох європейських інвесторів від вкладення коштів в економіку України.

Ефективне використання інвестиційних можливостей ЄС відповідно до визначеної стратегії розвитку економіки України є запорукою досягнення сталого економічного зростання й соціального добробуту, забезпечуючи високі щорічні темпи зростання ВВП в Україні. Високі темпи зростання ВВП мають супроводжуватися глибокими якісними перетвореннями, реалізацією завдань сталого розвитку, що визначається світовим співтовариством, як стратегія існування у XXI столітті. Немає сумніву, що Україні необхідно якомога швидше активізувати процес інтеграції до ЄС, але це може статися за умови реалізації широкомасштабних політичних, економічних та соціальних реформ [7].

Таким чином, розвиток ринку іноземних інвестицій відіграє важливу роль у становленні та розвитку економіки України та поглибленні співпраці з ЄС. Україна – приваблива для інвестицій та активно залучає іноземний капітал. ЄС є основним донором економіки країни. Але структура іноземних інвестицій України не є досконалою, а розвиток ринку іноземних інвестицій України гальмується низкою проблем, які потребують нагального вирішення. Тому підвищення привабливості української економіки для іноземних інвесторів стає актуальним питанням.

Список використаних джерел

1. Международный финансовый рынок [Текст] : учеб. пособие / под ред. В.А. Слепова, Е.А. Звоновой. – М. : Магистр, 2009. – 543 с.
2. Копійка В.В. Європейський Союз: історія і засади функціонування [Текст] : навч. посіб. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко; за ред. акад. НАН України, Надзв. і Повнов. Посла України Л.В. Губерського. – К. : Знання, 2012. – 760 с.
3. Заярна Н.М., М.М. Чиковська. Стан та проблеми іноземного інвестування в Україні [Текст] / Н.М. Заярна, М.М. Чиковська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – № 20. – С.162–164.
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>
5. Інфляційний звіт [Електронний ресурс] / Національний банк України. – 2016. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
6. Паливода, К. Проблеми формування та використання інвестицій в сучасній економіці України [Текст] / К. Паливода // Банківська справа. – 2007. – №4. – С.73–81.
7. Ліщинська, Л. Б. Формування ефективної інвестиційної політики України [Електронний ресурс] / Л.Б. Ліщинська, Л.Ю.Сіденко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Economics/74647.doc.htm

Пуцентейло Петро

д.е.н., професор

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО, ТЕХНОЛОГІЧНОГО ТА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Сьогодні все більш актуальним є стратегічний аналіз потенціалу підприємства, спрямований на дослідження і встановлення впливу чинників зовнішнього середовища підприємства на досягнення поставлених економічних результатів і визначення потенційних можливостей суб'єкта господарювання в процесі досягнення власних цілей. Ефективність його проведення багато в чому зумовлюється методикою і послідовністю відповідних аналітичних процедур.

За допомогою стратегічного аналізу готується комплексний стратегічний план розвитку підприємства, здійснюється науково обґрунтована, всебічна і своєчасна підтримка прийняття стратегічних управлінських рішень [1]. О.В. Олійник стверджує, що на початку ХХ ст. у вітчизняних публікаціях з'являється поняття "стратегічний аналіз", виокремлення якого обґрунтовується необхідністю аналітичного забезпечення системи стратегічного управління, мінімізації негативного впливу зовнішнього середовища на діяльність окремого суб'єкта господарювання. Особливості цільового спрямування, широта інформаційної бази, використання принципово інших способів та прийомів поряд з традиційними, необхідність залучення (поєднання) різноманітних аналітичних методик